Minister Rodziny,
Pracy i Polityki Społecznej

BM-II.059.3.61.2026
Warszawa, /elektroniczny znacznik czasu/

Pani
Małgorzata Kidawa-Błońska
Marszałek Senatu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowna Pani Marszałkini,

w odpowiedzi na oświadczenie (znak: BPS/043-64-1745/26) złożone przez Panią Senatorkę Agnieszkę Kołacz-Leszczyńską 31 sierpnia 2026 r., dotyczące zasad podlegania ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym osób pobierających świadczenie pielęgnacyjne, które jednocześnie pełnią lub pełniły służbę w Policji albo innych służbach mundurowych podlegających systemowi zaopatrzenia emerytalnego funkcjonariuszy, proszę przyjąć poniższe wyjaśnienia.

Zgodnie z art. 6 ust. 2a i ust. 2b pkt 1 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2026 r. poz. 199, z późn.zm.), zwanej dalej ustawą systemową, za osobę pobierającą świadczenie pielęgnacyjne wójt, burmistrz lub prezydent miasta opłaca składkę na ubezpieczenia emerytalne i rentowe od podstawy odpowiadającej wysokości pobieranego świadczenia pielęgnacyjnego przez okres niezbędny do uzyskania okresu ubezpieczenia (składkowego i nieskładkowego) odpowiednio 20-letniego przez kobietę i 25-letniego przez mężczyznę. Składki tej jednak nie opłaca, jeśli osoba pobierająca świadczenie pielęgnacyjne podlega obowiązkowi ubezpieczenia społecznego z innego tytułu na podstawie ustawy lub na podstawie odrębnych przepisów.

Z powyższych przepisów wynika, że intencją ustawodawcy było wsparcie osób, które sprawują opiekę nad osobą z niepełnosprawnością poprzez finansowanie składek na ich ubezpieczenia emerytalne i rentowe przez budżet państwa. Jednak wsparcie to, a co za tym idzie wydatki z budżetu państwa, ograniczył tylko do osób, dla których pobieranie świadczenia pielęgnacyjnego jest jedynym tytułem do ubezpieczeń. Osoby te bowiem tylko dzięki opłacaniu składek przez wójta, burmistrza lub prezydenta miasta mają możliwość uzyskania okresu ubezpieczenia zapewniającego w przyszłości świadczenie emerytalne bądź rentowe.

W przypadku pozostałych osób pobierających świadczenie pielęgnacyjne, składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe są opłacane z innych tytułów np. na mocy ustawy systemowej z tytułu wykonywania umowy o pracę czy pozarolniczej działalności. I to te składki (często znacznie wyższe od składek naliczonych od świadczenia pielęgnacyjnego) i okres ich opłacania, będą miały wpływ na prawo i wysokość przyszłego świadczenia.

W art. 6 ust. 2b pkt 1 ustawy systemowej mowa jest o podleganiu ubezpieczeniu społecznemu z innego tytułu na podstawie ustawy lub na podstawie odrębnych przepisów. Dlatego też, mając na względzie zawartą w ustawie systemowej zasadę równego traktowania ubezpieczonych w zakresie m.in. obowiązku opłacania składek, przepis ten (art. 6 ust. 2b pkt 1) powinien mieć zastosowanie do wszystkich osób pobierających świadczenie pielęgnacyjne, niezależnie jakim systemem są objęci, powszechnym czy zaopatrzeniem emerytalnym funkcjonariuszy, którzy pozostają w takich samych stanach faktycznych.

tel. 222-500-108
info@mrpips.gov.pl
https://www.gov.pl/web/rodzina
ul. Nowogrodzka 1/3/5
00-513 Warszawa

W konsekwencji, wójt, burmistrz lub prezydent miasta nie opłaca składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe osoby pobierającej świadczenie pielęgnacyjne, która jednocześnie pełni służbę np. w Policji.

W przypadku funkcjonariusza Policji, który pobiera jednocześnie świadczenie pielęgnacyjne, fakt pobierania tego świadczenia w okresie służby nie ma znaczenia dla przyszłej emerytury policyjnej.

Z art. 6 ust. 2a ustawy systemowej wynika, że za osoby pobierającą świadczenie pielęgnacyjne składki są opłacane do uzyskania przez nie okresu ubezpieczenia (składkowego i nieskładkowego) odpowiednio 20-letniego przez kobietę i 25-letniego przez mężczyznę. W ustawie (art. 6 ust. 2b) wymienione są również przypadki, gdy wójt, burmistrz lub prezydent miasta składek tych nie opłaca. Lista tych przypadków jest zamknięta i nie zostało w niej wymienione pobieranie emerytury albo renty. Pobieranie emerytury albo renty nie jest też tytułem do ubezpieczeń społecznych, którego posiadanie, zgodnie z art. 6 ust. 2b pkt 1 ustawy, zwalnia z obowiązku opłacania składek wójta, burmistrza lub prezydenta miasta.

Ponadto, brzmienie art. 6 ust. 2a i ust. 2b ustawy systemowej, a zwłaszcza część „wójt, burmistrz lub prezydent miasta opłaca składkę" oraz „wójt, burmistrz lub prezydent miasta nie opłaca składki na ubezpieczenia", wskazuje na obligatoryjność opłacania składek bądź nie opłacania, co oznacza brak możliwości wyboru przez płatnika lub ubezpieczonego, czy składki te powinny być opłacane czy nie.

Do osób pobierających świadczenie pielęgnacyjne nie ma zastosowania art. 9 ust. 5 ustawy, zgodnie z którym osoby wymienione w art. 6, a niewymienione w art. 9 ust. 4, 4a i 4c, mające ustalone prawo do emerytury lub renty podlegają dobrowolnie ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym.

Dlatego też, dla ustalania obowiązku opłacania składek za osoby pobierające świadczenie pielęgnacyjne, które mają ustalone prawo do emerytury policyjnej, przesądzające jest posiadanie przez nie - odpowiednio 20-letniego przez kobietę i 25-letniego przez mężczyznę okresu ubezpieczenia (składkowego i nieskładkowego), a nie fakt ustalonego prawa do emerytury.

W konsekwencji, za emeryta policyjnego, który pobiera świadczenie pielęgnacyjne powinny być odprowadzane składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z tytułu pobierania świadczenia.

Obowiązujące przepisy z zakresu świadczeń długoterminowych uwzględniają jednak sytuację osób, które po przejściu na emeryturę mundurową zostały objęte powszechnym systemem ubezpieczenia. Możliwość uwzględnienia okresów podlegania ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym w wysłudze emerytalnej policjanta uzależnione jest od daty przyjęcia po raz pierwszy do służby. Zgodnie z art. 14 w zw. z art. 15 i art. 15aa ustawy z dnia 18 lutego 1994 r. o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Straży Marszałkowskiej, Służby Ochrony Państwa, Państwowej Straży Pożarnej, Służby Celno-Skarbowej i Służby Więziennej oraz ich rodzin (Dz. U. z 2026 r. poz. 505), dalej: ustawa o zaopatrzeniu emerytalnym, dotyczy funkcjonariuszy przyjętych do służby przed 2 stycznia 1999 r. oraz w okresie po dniu 1 stycznia 1999 r. i przed dniem 1 października 2003

r. o ile posiadają w dniu zwolnienia ze służby co najmniej 25 lat służby i okresów z nią równorzędnych, o których mowa w art. 13 ust. 1 pkt 1, 1d, 2 lub 5-8 ustawy[1].

W przypadku pozostałych emerytów policyjnych - mogą mieć, w związku z podleganiem ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym, przyznaną drugą emeryturę na podstawie ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2025 r. poz. 1749, z późn.zm) dalej: ustawa emerytalna. Zgodnie bowiem z art. 5 ust. 2a ustawy emerytalnej, przy ustalaniu uprawnień do emerytury z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (FUS) i obliczaniu jej wysokości nie uwzględnia się okresów służby w Policji, jeżeli wnioskodawca ma ustalone prawo do emerytury policyjnej. Konsekwentnie, z art. 4 ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym, wynika że tylko okresy służby funkcjonariuszy, którzy nie nabywają prawa do zaopatrzenia emerytalnego na podstawie tej ustawy, oraz służby określonej w art. 13 ust. 2 uważa się za okres składkowy w myśl przepisów ustawy emerytalnej.

Zasady podlegania ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym oraz zasady opłacania składek za osoby pobierające świadczenie pielęgnacyjne wynikają bezpośrednio z obowiązujących przepisów ustawy systemowej. Organy realizujące świadczenia rodzinne obowiązane są do stosowania tych przepisów przy rozstrzyganiu indywidualnych spraw. W razie wątpliwości, na podstawie art. 6 ust. 2c ustawy systemowej, organy te mogą wystąpić do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych o udzielenie informacji o przebiegu ubezpieczenia oraz za jaki okres za osobę pobierającą świadczenie pielęgnacyjne powinny opłacać składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe.

To właśnie ZUS jest właściwy do realizacji przepisów o ubezpieczeniach społecznych oraz wydawania interpretacji, wyjaśniania zakresu i sposobu stosowania przepisów dotyczących ubezpieczeń społecznych.

W przypadku kierowania do Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej pytań dotyczących stosowania przepisów regulujących opłacanie składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe za osoby pobierające świadczenie pielęgnacyjne, w tym funkcjonariuszy oraz emerytów służb mundurowych, Minister udziela wyjaśnień w zakresie swojej właściwości, opierając się na obowiązujących przepisach prawa oraz ich celu i systemowym kontekście.

Jednocześnie uprzejmie informuję, że kierownictwo Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej monitoruje sygnały dotyczące praktyki stosowania przepisów przez organy realizujące świadczenia rodzinne. Na obecnym etapie nie są prowadzone prace nad opracowaniem odrębnych wytycznych dotyczących opłacania składek za osoby pobierające świadczenie pielęgnacyjne, będące funkcjonariuszami lub emerytami służb mundurowych. Należy przy tym podkreślić, że obowiązujące przepisy zawierają mechanizmy pozwalające na rozstrzyganie ewentualnych wątpliwości interpretacyjnych, w szczególności poprzez możliwość uzyskania przez właściwe organy informacji i wyjaśnień od Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, który odpowiada za realizację przepisów z zakresu ubezpieczeń społecznych.

Z wyrazami szacunku

z up. Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej

[1] Możliwość uwzględnienie okresów podlegania ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym w wysłudze emerytalnej uzależniona jest od spełnienia wszystkich warunków określonych w art. 14, art. 15 i art. 15aa ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym.

tel.222-500-108
info@mrpips.gov.pl
https://www.gov.pl/web/rodzina

ul. Nowogrodzka 1/3/5
00-513 Warszawa

dr hab. Sebastian Gajewski, prof. uczelni
Podsekretarz Stanu
/-kwalifikowany podpis elektroniczny-/

tel.222-500-108
info@mrpips.gov.pl
https://www.gov.pl/web/rodzina

ul. Nowogrodzka 1/3/5
00-513 Warszawa